

Klimaatambities en elektrificatie – aanbevelingen voor de Provinciale Staten 2023

Geachte formateur,

Voor het formatieproces geven wij, leden van de Alliantie Zon, u in het kader van de energietransitie graag het volgende mee:

1. Creëer ruimte voor zonne-energie projecten

Zonne-energie speelt de aankomende jaren een cruciale rol in het bewerkstelligen van de energietransitie en het halen van de klimaatdoelen. Minister Jetten (K&E) erkent deze essentiële rol van zon-pv op daken, binnenwateren en land. Hierbij is multifunctioneel ruimtegebruik het devies, waarbij de opwek van duurzame energie wordt gecombineerd met een andere functie. Dit kan zijn op bedrijfsdaken, maar ook het stimuleren van biodiversiteit of het ontplooiën van een boerenbedrijf. Ook in de recent gepubliceerde Outlook Energiesysteem 2050 heeft zonne-energie een grote rol in het energiesysteem van de toekomst. Om de ambities voor de RES te realiseren moeten we nog flink aan de bak. Zowel zon op dak als zon op land spelen hierbij een essentiële rol.

- **Differentieer gronden op basis van geschiktheid voor verschillende klimaatopgaven en sluit niet per definitie landbouwgrond uit.** Denk aan vervuilde gronden waarbij we niet hoeven in te leveren op kostbare grond of concurreren met ander gebruik van deze grond, zoals vuilstorten, geluidswallen, baggerdepots, dijken, vloeivelden, veengebieden, onderloopgebieden en daken. Zonne-energie biedt bovendien een alternatief verdienmodel voor boeren, zeker met oog op de huidige stikstofproblematiek. In de media wordt vaak een valse tegenstelling geschetst tussen natuur en zonne-energie dan wel agrarische grond en zonne-energie. Onze ervaring leert juist dat zowel de natuur als de agrarische sector baat heeft bij het (verder) ontwikkelen van zonne-energie.
- **Neem barrières weg voor zon op dak.** In de RES 1.0 wordt zon op dak aangeduid als wenselijk, maar de uitrol ervan blijft achter bij de geformuleerde ambities. Voor de RES 2.0 wordt voor de zomer van 2023 een uitvoeringstrategie zon op gebouwen per energieregio gemaakt. Zo wordt helder welke rol lokale overheden kunnen nemen om hindernissen te helpen voorkomen of oplossen. Provincies kunnen hier aan bijdragen door kennis en relaties met gebouweigenaren op te bouwen. De keuze voor zonnepanelen ligt bij de gebouweigenaar en diens financiële en technische mogelijkheden, maar ondersteuning hierbij werkt.

2. Gebruik bestaande energie-infrastructuur slimmer en versterk het waar extra vraag ontstaat

Er wordt meer elektriciteit uit hernieuwbare bronnen opgewekt dan ooit. Ondertussen is op veel plekken het elektriciteitsnetwerk overbelast (netcongestie). Daarnaast heeft Nederland te maken met andere opgaven die ruimte vragen, zoals het woningtekort. Nieuwe zonne-energieprojecten staan daardoor vaak lang in de rij. Sommige projecten gaan soms zelfs helemaal niet door omdat men geen aansluiting kan krijgen.

Het is daarom belangrijk dat provincies rekening houden met duurzame energie opwek en uitbreiding van de elektriciteitsinfrastructuur in hun ruimtelijke plannen. Er moet slim worden gekeken hoe we dat optimaal kunnen uitvoeren, bijvoorbeeld door opwek en verbruik lokaal te matchen en ruimte beschikbaar te maken op gunstige plekken in relatie tot de elektriciteitsinfrastructuur.

- **Wijs concrete gebieden aan voor energie-opwek, bijvoorbeeld combinaties van woonwijken die van duurzame energie worden voorzien door een lokaal zonnepark.** Of denk aan geschikte plekken rondom elektriciteitsnetaansluitingen. Het belang van omwonenden moet ten alle tijden worden geborgd.
- **Stem opwek en consumptie lokaal op elkaar af, waardoor vraag en aanbod van elektriciteit zoveel mogelijk samenkomen.** Stimuleer daarnaast het gebruik van slimme oplossingen om het elektriciteitsnet te ontlasten, zoals het aftoppen van pieken (curtailment), cable-pooling en opslag. Werk daarbij samen met de netbeheerders en de markt.

3. Versnel de besluitvorming over duurzame energieprojecten

Zon- en windenergie vormen de kern van de transitie naar een energiesysteem zonder CO₂-uitstoot. De verwachting is dat hernieuwbare energiebronnen in 2050 meer dan 60%¹ van alle verbruikte energie gaan leveren, tegenover 12% nu². In 2035 moet het elektriciteitssysteem CO₂-neutraal zijn. Om dat te realiseren is een sterke toename nodig van de geïnstalleerde wind en zon capaciteit. Maar binnen de huidige beleidskaders is grootschalige uitrol van zon nauwelijks mogelijk door fors hogere kosten en toegenomen complexiteit. Daarom vragen wij het volgende aan de provincie:

- **Verkort vergunningsprocedures ten behoeve van energieonafhankelijkheid en een kostendaling voor huishoudens en bedrijven.** Stel daarom bij de start van een project een gezamenlijke planning op met initiatiefnemers en regel dat processen en onderzoeken parallel lopen in plaats van volgorde.
- **Versnel de uitvoering van de RES door als provincie gemeentes te helpen bij het bewerkstelligen van duurzame energie projecten.** Onnodige vertraging dient te worden voorkomen. Voor het behalen van de klimaatdoelstellingen zijn zonne-energie projecten noodzakelijk.

Tot slot: sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne zijn de thema's leveringszekerheid en energie autonomie steeds urgenter geworden. Zonne-energie levert een belangrijke bijdrage aan de autonome energievoorziening van de toekomst en kan in tegenstelling tot andere technieken op korte termijn worden gerealiseerd. Alle ingrediënten zijn aanwezig om het succes van de energietransitie voort te zetten en tegelijkertijd spaarzaam om te gaan met de beschikbare ruimte.

Wij hopen dat u bovenstaande adviezen ter harte neemt. Graag lichten wij deze brief verder toe in een persoonlijk gesprek. Mocht u vragen of opmerkingen hebben dan kunt u contact opnemen met onze Public Affairs adviseur, Aaron Otte (info@alliantiezon.nl of 06-12639620).

¹ Bron: [Making Clean Electrification Possible by 2050 | ETC \(energy-transitions.org\)](https://www.etcenergytransitions.org/)

² Bron: [Aandeel hernieuwbare energie daalt ondanks stijging zon- en windenergie \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/)

Alliantie
ZON

Over ons

De Alliantie Zon is een samenwerking van GroenLeven, KiesZon, Novar, Sunrock en TPSolar. Wij vormen de brug tussen de markt en de beleidsmakers op het gebied van grootschalige duurzame zonprojecten ('Zon op Land' en 'Zon op Dak'). Als koplopers in de markt, delen wij onze visie en kennis op basis van kwalitatief en kwantitatief onderzoek en jarenlange ervaring. Dit doen wij aan de hand van diverse publicaties en eventuele toelichting daarop. Benieuwd? Bekijk [hier](#) onze publicaties. Alle leden van de Alliantie Zon zijn ook lid bij Holland Solar. Wij onderschrijven dan ook het ['Inwerkdossier voor Provinciale Staten'](#) van Holland Solar en NVDE.

Met vriendelijke groet,

Alliantie Zon